

Waar(d)Zegger

- Eekhoorntjesbrood, een lekkernij!
- Natuurspeelplekken
- Het Groene Veld
- Redt de huismus

WINTER 2008

Colofon

Waar(d)zegger is een uitgave van

Hoekschewaards Landschap

Versijnt ieder kwartaal

ISSN 1389-7454

Oplage: 1850

Redactie:

Aad Bruijnzeel

Cobi Smit

Hanny Willemstein

Iris van der Vlerk

Hoekschewaards Landschap

Vereniging voor natuurbewoud, milieu en historisch
dorpsschoon in de Hoeksche Waard

Postadres

postbus 1080

3260 AB Oud-Beijerland

Natuurbezoekerscentrum Klein Profijt

Zalmpad 11

Oud-Beijerland

telefoon: 0186 - 62 18 88

fax: 0186 - 62 03 65

Openingstijden Natuurbezoekerscentrum
Klein Profijt:

Dinsdag t/m vrijdag 10.00 tot 17.00 uur

Zaterdag en Zondag 12.00 tot 17.00 uur

HWL op Internet: www.hwl.nl

Dagelijks Bestuur

voorzitter, Joost Kievit 078 - 6731522

secretaris, Jan van Alebeek 0186 - 619379

Penningmeester, Guus van der Pal 0186 - 573705

Het lidmaatschap bedraagt € 20,00 per jaar

Betaling vindt plaats via acceptgiro

Extra giften:

giro 2998008 bank 44.13.94.892

t.n.v. Penningmeester HWL, Oud-Beijerland

Voor aanmelding en opzegging:

Ledenadministratie

postbus 1080

3260 AB Oud-Beijerland

Tel: 0186-614042

IN DIT NUMMER:

- Van de redactie
- Natuurspeelplekken
- Het Groene Veld
- Plantenexcursie
- Wel en Wee op Klein Profijt
- Vertel ons uw verhaal
- Aanbod cursussen
- Vervolg van de redactie pagina 1
- Nieuwjaarswens
- Nieuwe soorten voor de Hoeksche Waard
- Vogelvide
- Jeugdpagina
- Activiteitenprogramma deel I
- Prikbord achterblad:
Aankondiging lezing met
Wijnand Duyvendak
- Tuinvogeltelling
- Achterblad: activiteitenprogramma dl II

Foto's voorpagina:

Aad Bruijnzeel (rietpluim)
Esther Linnartz-Nieuwdorp (runderen)

**Kopij Lentenummer 2009
inleveren vóór 1 februari**

Aanleveren kopij

Als aparte bijlage ('attachment') bij een
e-mail. Bij voorkeur in Word

Voor vragen: bel of mail :

Iris van der Vlerk:

Tel: 010 432 24 86

mail: redactie@hwl.nl

D r u k k e r i j
Vanderstoep bv

Tel.: 078 674 11 88 – E: vdstoep@tiscali.nl

VAN DE REDACTIE

Iris van der Vlerk

Over eekhoorntjesbrood, een uniek stukje natuur en de klimaat-crisis.

Wij nemen onze gasten graag mee naar een mooi natuurgebied voor een wandeling, laatst hebben wij familie meegenomen naar de Strijbeekse Heide.

Al gezellig babbelend wandelden wij langs een watertje tot opeens één van onze gasten een kreet slaakte: Eekhoorntjesbrood een hele grote!! Kijk wees ze haar man daar aan de overkant van de beek, die moeten we hebben hoor.

Hij, Fransman en een regelrechte fijnproever... (In Frankrijk wordt eekhoorntjesbrood geplukt en gegeten als een echte lekkernij.)

Wij, onbekend met de smaak van eekhoorntjesbrood, deed dit aangevreten enigszins verpulpte exemplaar ons het water nog niet in de mond lopen.

Maar allée naar de overkant. Dat bleek nog niet zo eenvoudig. Oversteekjes meestal genoeg, alleen nu even niet. Na een stuk of wat prikkeldraadversperringen heen te zijn geklommen zagen we in de verte het oversteekje en een boer die uit zijn dekking kwam.

Een beetje nors kwam hij ons vragen wat we daar deden, nou eh een beetje wandelen. Hij wees met zijn arm in een bepaalde richting en verwees ons narrig naar een zandpad in de verte. Oké dan zoeken we het zandpad op. Pfff dat liep met een sissers af. Hij had een venijnig uitziende hond bij zich, dat hij "beest" noemde! Daar kan je natuurlijk alles van verwachten.

Onze gasten zagen het eekhoorntjesbrood al aan zich voorbij gaan, maar dan kenden de vasthoudendheid nog niet van de gastheer "naar het zandpad bromde hij, maar wel via het Eekhoorntjesbrood!"

Het Eekhoorntjesbrood stond onder een boom en voorzichtig rondkijkend ontdekten wij er nog meer, kleinere maar ook gavere exemplaren.

Lees verder op pagina 10 ►

NATUUR SPEELPLEKKEN

Joost Kievit

We zien al enkele jaren in onze natuurterreinen dat de jeugd behoefte heeft aan natuurspeelplekken.

Vooral in de gebieden die Hoeksche Waards Landschap beheert aan de rand van dorpen is de jeugd actief. Hutten bouwen en dammen maken in het water zijn favoriete bezigheden. Ook wetenschappelijk onderzoek maakt duidelijk dat het voor kinderen van 5 tot 12 jaar belangrijk is om in de natuur te kunnen spelen.

Voor de lichamelijke en geestelijke ontwikkeling van deze kinderen is direct contact met de natuur van groot belang. De mogelijkheden hiervoor worden steeds beperkter.

Natuurlijk groen wordt ook in de dorpen in de Hoeksche Waard zeldzamer. In de bebouwde kommen is alles netjes aangeharkt en recht getrokken. De plantsoenen bestaan uit kijkgroen waar een strak gazon de

boventoon voert. Een ontwikkeling die onder het mom van kostenbeperking steeds verder doorgaat. Tegelijkertijd dreigt een generatie op te

groeien zonder direct contact met de natuur.

Kinderen tussen vier muren waar ze natuur kunnen ervaren op het scherm van de computer of de tv. Bewegingsarmoede en overgewicht zijn hiervan de wrange vruchten.

Er moet een doorbraak komen. Kinderen moeten kunnen rennen, klimmen, slingeren, geulen graven, hutten bouwen etc. Ze moeten creativiteit kunnen ontwikkelen in een natuurlijke omgeving met materialen die deze omgeving biedt ►

Hoekschewaards Landschap brengt al jarenlang kinderen in contact met de natuur via het educatieve programma voor de basisscholen. Nu werken we ook aan een heuse natuurspeelplek. Samen met de gemeente Binnenmaas, woningstichting de Maashoek en een aantal andere organisaties ontwikkelen we zo'n plek aan de rand van een nieuwe wijk. In deze "Wijk van je leven" wordt biodiversiteit geïntegreerd in het ontwerp van de gebouwen en de inrichting en het beheer van de openbare ruimte.

De natuurspeelplek moet een vorm van gebruiksgroen ofwel functionele biodiversiteit worden. Kinderen kunnen er plezier aan beleven en het draagt bij aan hun gezondheid en ontwikkeling ♦

De foto's bij dit artikel zijn afkomstig van de website"

www.springzaad.nl, waar nog veel meer voorbeelden te vinden zijn van uitdagende speelplekken voor kinderen.

(Redactie)

“HET GROENE VELD”

Cees Mesker

Coördinator terreinbeheer

Op 14 oktober j.l. vond ten overstaan van notaris Schilperoort in Oud-Beijerland de overdracht plaats van een prachtig bosperceel. Het bos, met een oppervlakte van ruim 1.8 ha, was tot die dag eigendom van Lenie Groeneveld-De Geus; weduwe van Henk Groeneveld.

Lenie en Henk kochten in 1991 een stuk bouwland nabij de kruising van de Boendersweg en de Eerste kruisweg in 's-Gravendeel.

De jaren daarvoor hadden beiden al

heel veel energie gestoken in de aanleg van hun tuin achter het huis in de Eerst kruisweg.

In eigen beheer werden plannen gemaakt voor de inrichting van een bosperceel, waarin ook een grote vijverpartij aangelegd is. Ruim 500 bomen en 3500 struiken werden eigenhandig in de grond gezet; er is een ruim assortiment aan soorten te vinden. Al die jaren is het beheer voor het grootste deel zelf uitgevoerd, zo waar een gigantische klus.

Door het gebied lopen diverse paden, die jaarlijks gemaaid moeten worden; daarnaast zijn een paar jaar geleden veel bomen omgezaagd om de lichtinval te vergroten en de paden beter bereikbaar te maken.

Na het plotselinge overlijden van Henk vorig jaar ►

sprak Lenie de wens uit het bos in eigendom te geven aan Hoeksche-
waards Landschap.

Jaren geleden was daar ook als een
sprake van geweest maar dat had
nooit een vervolg gekregen.

Op 14 oktober van dit jaar werd dit
eerder ontstane plan gerealiseerd en
met een symbolische som van € 1,00
werd de koop hiermee bekrachtigd.
Echter een euro overhandigen is zo
iets simpels. Om het geheel een bij-
zonder cachet te geven is er van één
euro door een juwelier een mooie
sieraad van gemaakt.

Na 17 jaar is de aanplant uitgegroeid
tot een prachtig stuk natuur, waar
zich vele planten en dieren thuis voe-
len. Vrijwilligers van HWL gaan het
terrein inventariseren op zijn natuur-
waarden en de werkgroep

terreinbeheer van HWL zal met een
beheersplan komen. Onderzocht zal
worden of er subsidiemogelijkheden
zijn voor het beheer van de verschil-
lende

natuur-doeltypen, die op het terrein
aanwezig zijn.

Het bos blijft gesloten voor publiek
maar voor educatieve doeleinden zal
het mogelijk zijn door het terrein te
wandelen. Gedacht wordt aan gelei-
de excursies en schooleducatie.

Het bestuur van Hoeksche-
waards Landschap is Lenie dankbaar voor
het vertrouwen om het bos te bewa-
ren en beheren als een natuurlijk
bos.

De nieuwe naam van bos is al vrij

snel gegeven: Het Groene Veld, ter
nagedachtenis aan Henk, die ver-
knocht was aan bomen en bos en al-
les wat daarin leeft. Binnenkort zal
deze naam ook te zien op een bord
aan de rand van het perceel.

Dankjewel Henk en Lenie! ♦

Juni 2009 zal als **Primeur** de eerste
publieksexcursie worden gegeven.
Voor meer informatie zie activiteiten-
programma (redactie)

PLANTENEXCURSIE SEPTEMBER 2008

Gerda van Wageningen.

We verzamelen ons op zondagmorgen om 10 uur op de parkeerplaats bij Klein Profijt. Vandaag zijn Elza en Rita onze gidsen. Ondanks het sombere weer zijn we toch nog met acht man/vrouw.

Na sommige deelnemers alsnog te hebben voorzien van een stel broodnodige kaplaarzen, gaan we eerst

naar de vlindertuin, waar Rita ons over die tuin vertelt en ook over de wisselwerking tussen planten, rupsen en vlinders. Elza vertelt ons even verderop het een en ander over de oude zalmvisserij, uit welke tijd de gebouwen van Klein Profijt stammen, en even verderop, als we beneden aan de dijk die we volgen zijn gestopt bij een zwarte els, dist ze een griezelverhaaltje op waarin deze boom een rol speelt.

Verder wandelend ontdekken we,

waarom het laarzenpad die naam heeft gekregen. Daar begint het echte werk.

We struinen door de begroeiing, baggeren door water en klimmen over barriè-

res alsof het hier een groepje baldadige jongelui betreft. Ondertussen hebben we een hoop plezier! We horen alles over heelblaadjes, watermunt en nog veel meer.

Ondertussen blijkt Elza eveneens veel te weten over de scheepvaart op de rivier. In de inmid-

dels neervallende miezerregen zien we daar een eenzame nijlgans zwemmen. Bij het sluisje krijgen we nog het een en ander te horen over waterstanden, voor we weer teruggaan naar Klein Profijt, om ons daar te goed te doen aan koffie of iets anders en nog even met elkaar na te praten.

Dank je, Elza en Rita, het was een leuke, leerzame en veelzijdige excursie ♦

WEL EN WEE

NBC Klein Profijt

Hanny Willemstein

In het Herfstnummer van de Waar(d) zegger vroeg ik vrijwilligers om ons bij de klussen in en rondom ons Natuurbezoekerscentrum te willen helpen.

Jammer, het loopt niet storm met de aanmeldingen. Dusu kunt nog reageren.

Gelukkig gaat het "gewone leven" in Klein Profijt gewoon door.

Nou ja, gewone leven. We hebben de jaarlijkse winterfair achter de rug met ruim 1100 bezoekers. Die zorgden voor een grote drukte en gezelligheid.

Bovendien konden we op deze dag de 150.000ste bezoeker ontvangen. We huldigden het gehele gezin de Kok uit Oud-Beijerland, want wie van de familie was precies de 150.000ste?

Het is geweldig, dat in de loop van de jaren zoveel mensen de weg

gevonden hebben naar Klein Profijt. We zitten nu omstreeks de 17.000 bezoekers per jaar en we zijn begonnen in het najaar van 1995. In 1996 kwamen er 8000 mensen langs.

En dan hebben we het nog niet over de schoolklassen die komen voor de jeugdeducatie, de cursussen die worden gegeven en de diverse werkgroepen, die hier bij elkaar komen. U begrijpt, dat met deze toename aan bezoekers, in Klein Profijt ook alle voorzieningen en apparatuur 'met de tijd' mee is gegaan.

De laatste aanwinst is professionele koffiezetapparatuur. Met deze machine kunnen we u met versgemalen koffiebonen en 'echte' melk een heerlijke kopje koffie, cappuccino, latte macchiato aanbieden. En de machine kan nog meer. Komt u maar langs!

Het is voor de barvrijwilligers een lust om er mee te werken. Zij (wij) hebben dat ook gevierd met een gezamenlijke snertmaaltijd ►

Ik ben dit artikeltje begonnen met een hernieuwde oproep voor mensen voor het onderhoud. Maar ook onze groep van barvrijwilligers kan wat versterking gebruiken. Heeft u 1x per maand op zaterdag of op zondag 5 uur in de middag beschikbaar, meldt u dan aan.

U bent van harte welkom. U kunt bellen naar Klein Profijt (0186 621888) of naar Hanny Willemstein (0186 612435) ♦

VERTEL ONS UW VERHAAL

Verhalenvertellers gezocht!

Hanny Willemstein

In het kader van de nog prille plannen om een tentoonstelling over de geschiedenis van Klein Profijt op te zetten, is de idee ontstaan, verhalen te bundelen van mensen die herinneringen hebben aan de 'Zalmvisserij' en dat een onderdeel van deze tentoonstelling te laten zijn.

Vandaar dat ik nu mensen zoek, van alle leeftijden, die hun verhaal over de zalmvisserij willen vertellen of zelf willen schrijven.

Alle belevenissen, vanaf het begin van de zalmvisserij tot heden zijn welkom.

Ik hoor het graag.

Samen kunnen we dan bekijken hoe we het gaan vastleggen.

Ik ben te bereiken onder telefoonnummer 0186 612435.

Ook kunt u zich aanmelden bij Klein Profijt, nr. 0186 621888.

CURSUSSEN VOORJAAR 2009

Natuurvriendelijk tuinieren

Wilt u in uw eigen tuin iets doen voor de natuur? Met deze cursus helpt het HWL u een stuk op weg. Tuinieren met inheemse planten, water in de tuin, verantwoord moestuinieren of siertuinieren het komt allemaal aan bod. Misschien wilt u graag meer vogels of vlinders in de tuin of wilt u een echte natuurtuin. Dan is deze cursus iets voor u. Heeft u alleen maar een balkon? Ook in bakken en potten zijn er mogelijkheden te over.

- Cursusdata:** - 3 cursusavonden: dinsdag **31 maart** en **7** en **14 april**
(aanvang 20.00 u.)
- 1 excursie: zaterdag **18 april** (ochtend)
- Cursuslocatie:** - **Nationaal Landschapscentrum**, Veerweg 1c, 3281 LX
Numansdorp,
tel. (0186) 653512
- Docenten:** - Cees Mesker en Sjoerd Reinstra
- Kosten:** - Leden: € 16,00. Niet leden: € 20,00
- Deelnemers:** - Max. 25
- Aanmelden:** - E-mail: cursussen@hwl.nl (voorkeur!) of bij NBC "Klein Profijt",
tel. (0186) 621888
- Informatie:** - Sjoerd Reinstra, tel. (0186) 602357

Dorpsvogels

In deze cursus maakt u kennis met de vogels van huis en tuin. Welke soorten komen er voor en hoe leven ze? Veel aandacht is er voor zangvogels en hun specifieke zang, maar ook kenmerkende soorten als huismus, gierzwaluw en kauw komen aan bod.

De excursies zijn 's ochtends vroeg compleet met een overweldigend vogelconcert. Als bonus is er op 5 juni bij mooi zomerweer een extra avondexcursie o.a. voor de gierzwaluw.

Alle excursies vinden plaats in de bebouwde kom van Oud-Beijerland. De cursus wordt verzorgd door leden van de Vogelwerkgroep van het HWL.

- Cursusdata:** - 2 cursusavonden: dinsdag **21 april** en **12 mei** (aanvang 20.00 u.). Extra: **5 juni**.
- 2 excursies: zaterdag **25 april** en **16 mei** (vroeg ochtend)
- Cursuslocatie:** - **NBC "Klein Profijt"**, Zalmpad 11, 3261 MD Oud-Beijerland, tel. (0186) 621888
- Docenten:** - Frank van Gessele, Martin Benard en Marianne van der Waal
- Kosten:** - Leden: € 20,00. Niet leden: € 25,00
- Deelnemers:** - Max. 25
- Aanmelden:** - E-mail: cursussen@hwl.nl (voorkeur!) of via NBC "Klein Profijt",
tel. (0186) 621888
- Informatie:** - Frank van Gessele tel. (0186) 613417

Het eindigde ermee dat wij lekker uitgewaaid, met eekhoorntjesbrood en een paar gelukkige gasten huiswaarts keerden.

Ook wij kregen een exemplaar eekhoorntjesbrood om van te smullen. Zij hadden niets teveel gezegd, het smaakte voortreffelijk.

Hadden wij half november nog eekhoorntjesbrood gevonden, een week later sneeuwde het en kwam er een koufront Nederland binnen. Niet alleen letterlijk, ook figuurlijk want al weken werd gemeld dat de hele wereld in een economiecrisis zou storten.

Dan is er naast de kredietcrisis nog eens sprake van een klimaatcrisis en dat aan het einde van 2008. Tjonge wat een ellende.

Toch wil ik dit jaar niet somber eindigen, er gebeurt heus nog veel positiefs om ons heen. In één van de artikelen in dit blad kunt u lezen hoe Hoekschewaards Landschap eigenaar is geworden van een uniek stukje Natuur!

Wijnand Duyvendak komt ons in een lezing vertellen dat de klimaatcrisis er dan wel aan komt, maar dat er wel degelijk wat tegen is te doen.

Tot slot: ook sommige leden van de redactie dragen hun steentje bij, zo kocht één van de redactieleden samen met part-

ner een stel tafeltjes van gerecycled teakhout!! Met 't keurmerk van FSC. Je moet toch ergens beginnen ♦

**De redactie wenst iedereen
een uitgelezen 2009 toe**

PLANTENWERKGROEP

Truus van Belle.

Nieuwe soorten gevonden in de Hoeksche Waard in 2008

Voor onze werkgroep is het veldwerk voorbij, de streeplijsten en rodelijst formulieren zijn bij onze databaseman Rook Goudswaard ingeleverd die dan nog wel wat, heel wat moet verwerken met zijn PC. Door de hogere temperaturen van de laatste 40 jaar zien we allerlei bloemen ook in de winter zoals; madeliefje, grote ereprijs, klein kruiskruid etc. Even een klein overzichtje van de bloei 1940/68 en 2002;

bosanemoon 6/4 en 17/3

hondsdrif 16/4 en 25/3

witte dovenetel 26/4 en 4/4

fluitenkruid 2/5 en 5/4

sneeuw klokje 23/2 en 27/1

Weken eerder dus, dit vergelijk is uit een natuurkalender van de universiteit in Wageningen.

Voor ons plantenmensen begint het seizoen als we in januari of februari het klein hoefblad weer zien bloeien, de flora's worden opgezocht de ogen gaan op scherp om weer zoveel mogelijk soorten te vinden, gewone, aandacht, en rodelijst soorten.

Het leukste is nieuwe planten voor de Hoekschewaard te ontdekken. Dit jaar zijn er zo wie zo 6 nieuwe soorten ontdekt, 3 door wilde plantenkeners en 3 door de P.W.G. het zijn;

Op Tiengemeten **Duitsviltkruid**, composiet en rode lijst soort, een

laag grijs viltig plantje met een kandelaarachtige bloeiwijze en onbestemd strogele bloemen met soms een wijnrood vlekje.

Begraafplaats Numansdorp **Kleine Wolfsmelk** een euphorbia en rode lijst soort, ook een klein plantje met stekelpuntige blaadjes wat van kalkrijke, kleiige grond houdt ►

Hier stond ook **Brede ereprijs**, veronica fam. en rode lijst soort, is een klein plantje wat voedselarme en kalkhoudende grond voor het voortbestaan nodig heeft, het heeft trosjes blauwe bloemen.

Oud-Beijerland-Spuidijk op een braakkliggend stuk grond **Gevlamde Fijnstraal**, composiet en een nieuwkomer in de nederlandse flora, plant uit de zuidelijke landen en nu stadsplant. De plant is wat donkerder van kleur en grover van blad, het omwindsel heeft een rode top.

Op Tiengemeten buitendijks gors **Zweedse Lijsterbes** een sorbus soort die verwilderd en ingeburgerd is met een wat grove witte bloemtros,

als de meelbes, en donkergroen bovenblad en zilvergroen van onder, de groeiplaats is tussen de basaltkeien.

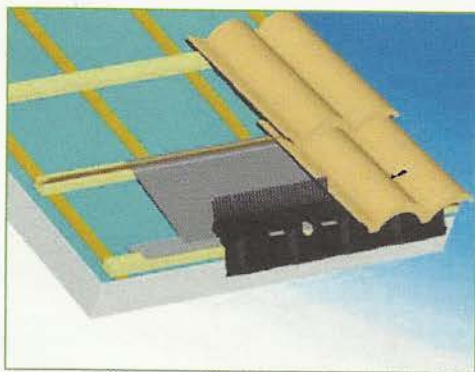
Westmaas-Zwanengatsedijk langs een wandelpad **Hazenstaartje**, grasje van de droge zandgronden, hoge schorren en kwelders hoe komt dat hier terecht? Wel heel leuk om te vinden, vogels, wind of schoenen zullen er wel voor gezorgd hebben of de daar lopende schapen. Dit waren nieuwe soorten in 2008, wellicht komen er nog soorten bij als Rook de streeplijsten in gaat voeren. Wilt u dat weten, vanaf in febr./mrt. ligt ons jaarverslag in Klein Profijt ter inzage. ♦

VOGELVIDE

Joost Kievit

Onderdak voor huismus

De afgelopen 25 jaar is het aantal huismussen in ons land gehalveerd, waardoor de vogel op de Rode Lijst van bedreigde broedvogels terecht kwam. Het verdwijnen van nestgelegenheid is niet de enige, maar wel een belangrijke oorzaak voor de achteruitgang. Met de vogelvide kan hier wat aan worden gedaan.

Hoekschevaards Landschap heeft geadviseerd om de Vogelvide toe te passen ►

op de gebouwen in de nieuw te bouwen "Wijk van je leven" in Puttershoek. Hier wordt biodiversiteit geïntegreerd in de ontwikkeling van de wijk.

De Vogelvide wordt aangebracht bij de onderste rij pannen op het dak, ter hoogte van de dakvoet. Simpel gezegd is het een platte nestkast van kunststof die over de gehele breedte van het dak kan worden aangebracht.

Op maat gemaakte invliegopeningen bieden huismussen toegang tot hun onderkomen. De in kolonie levende vogels kunnen met meerdere tegelijk een nest bouwen in de vide. De Vogelvide voldoet zowel aan de eisen van de huismus als van het Bouwbesluit en kent een aantal geïntegreerde functies zoals:

- past onder vrijwel alle soorten pannen en pannendaken;
- waarborgt een goede ventilatie van het dak;
- voorkomt dat vogels verder onder de pannen kruipen, zodat vervuiling wordt tegengegaan;

- duurzaam en eenvoudig, zowel in de professionele bouwwereld als door particulieren toe te passen.

De Vogelvide is de afgelopen jaren met goed resultaat getest in Noordwijk, Amsterdam, Alkmaar en Harderberg.

De Vogelvide houdt rekening met de voorschriften in het Bouwbesluit, ►

dat verplicht om openingen in gebouwen groter dan 10 mm dicht te maken. Onder daken gebeurt dit momenteel door het aanbrengen van vogelwering. Producten die voorzien zijn van een lange kunststof kam verhinderen dat huismussen een nest kunnen bouwen onder de pannen. Sinds de komst van het Bouwbesluit zijn honderdduizenden woningen in

Nederland voorzien van vogelwering. Als dit doorzet zullen uiteindelijk vrijwel alle Nederlandse daken ongeschikt zijn als broedplaats voor de huismus. Onbedoeld heeft het Bouwbesluit bijgedragen aan de dramatische achteruitgang van de soort ◆

Jeugdhoek

Vogels voeren in je tuin

Vogels voeren is leuk. Je kunt er al in november mee beginnen, niet teveel, want ze kunnen nog heel goed aan voer komen. Maar zo wennen ze vast aan de plek waar ze later voer kunnen vinden als het vriest want dan is het pas echt nodig. Vogels kunnen dan moeilijk in de bevroren grond naar wormen pikken en de meeste insecten zitten diep weggekropen in een holletje en komen niet te voorschijn brrrr veel te koud!

Het is zo'n leuk gezicht om de vogels in je tuin te bespieden. Echte acrobaten zijn het. Ze maken ook ruzie, net als jullie vast wel eens doen.

Als ze gewend zijn aan het voer op een vaste plek zitten ze soms al op je te wachten in een boom in de buurt.

Zorg er wel voor dat de katten er niet bij kunnen. Geef niet teveel tegelijk want als ze het niet opeten trekt het ongedierte aan zoals muizen en ratten en dat willen je ouders vast niet!

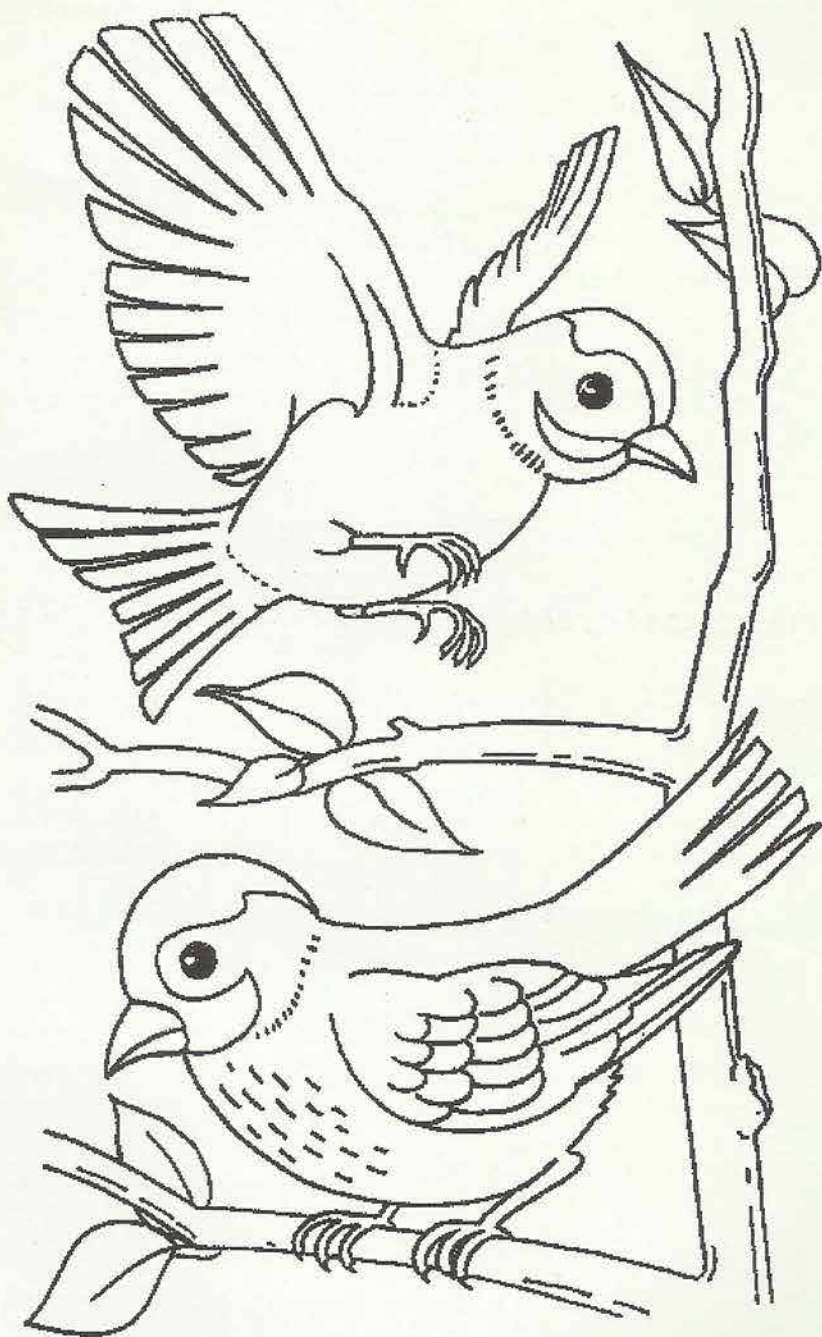
Behalve voer is het ook nodig dat vogels drinken. Als er sneeuw ligt hoef je niet extra voor drinken te zorgen, vogels zijn slim!

Maar als het heeft gevroren sla dan wat ijs kapot voor de vogels, Margarine is slecht voor de vogels, daar krijgen ze dunne poep van. Er is nog veel meer te lezen over vogels voeren in de winter, kijk maar op internet. (speelzolder thema winter) of typ vogels voeren.

Op 24 en 25 januari is er weer de tuinvogeltelling, leuk om te doen, misschien samen met je vader of moeder. Bij www.tuinvogeltelling.nl lees je precies wat je moet doen.

Jeugdhoek

L Jeugdhoek

ACTIVITEITENPROGRAMMA deel I

Let op: van te voren aanmelden via excursies@hw1.nl of bel of sms naar 06-22 75 20 67

Datum	Tijd	Thema / waar	Verzamelpunt	Coördinerende gids
24 januari 2009 (zaterdag)	14.00 - 16.00	Ganzenexcursie - Oudeland van Strijen	Parkeerplaats achter Grote Kerk (bij gebouw Salvatori) in Strijen	Menno Korbijn
21 februari 2009 (zaterdag)	10.00 - 12.00	Wintergasten - Tiengemetten	Pont bij Nieuwendijk	Rob Burgmans
15 maart 2009 (zondag)	14.00 - 16.00	Grote grazers en het landschap - De Staart Oud-Beijerland	Parkeerplaats bij Klein Profijt, Oud-Beijerland	Merijn van den Hoogenhoff
29 maart 2009 (zondag)	10.00 - 12.00	Weidevogelbescherming - Oude-land van Strijen	Parkeerplaats kruising Leeuwerkstraat/ Kerkstraat in Strijen	Dick van Houwelingen
18 april 2009 (zaterdag)	10.00 - 12.00	Historie en planten - Heemtuin Piershil	Bij het bord Hof van Piershil naast de kerk aan de Voorstraat	Martijn Verweijen
26 april 2009 (zondag)	14.00 - 16.00	Lente op het Leenheerpad	"t Haventje aan de Buitendijk	Sjoerd Reinstra
3 mei 2009 (zondag)	13.00 - 15.00	Groot Koninkrijk - 's-Gravendeel	Kruising Griendweg/ Gorsdijk, 's-Gravendeel	Joop van Riet
21 mei Hemel- vaartsdag	05.00??	meer info in volgend nummer	??	??
23 mei 2009 (zaterdag)	20.30 - 22.30	Vleermuizen - Veerbos Numansdorp met verrassing	NLC, Veerweg Numansdorp	Carla van Brug
Kijk voor meer en de meest recente informatie op www.hw1.nl				
Kosten standaardexcursie: € 2 voor leden, € 3 voor niet-leden, € 1 voor kinderen t/m 12 jaar				

WIJNAND DUYVENDAK OVER KLIMAATCRISIS

Lezing met aansluitend discussie

lezing over de Klimaatcrisis en wat eraan te doen in de Hoeksche Waard.

Het klimaat verandert, de aarde warmt op. Iedereen ziet het om zich heen. We kunnen de klimaatverandering stoppen, de mogelijkheden zijn er.

Maar dan moeten we wel in actie komen. Wijnand Duyvendak, voormalig Kamerlid van GroenLinks, beschrijft in zijn boek *Klimaatactivist in de politiek* hoe we dat kunnen doen.

De Hoeksche Waard is een nationaal landschap. Duurzaamheid staat er hoog in het vaandel.

Wat kan er in de ondernomen worden tegen de klimaatverandering?

Waarom is dat belangrijk?

Hoe kunnen we het regionale bedrijven terrein duurzaam inrichten?

Welke groene perspectieven zijn er voor de oude suikerfabriek?

Wijnand Duyvendak zal eerst een inleiding verzorgen, daarna is er uitgebreid ruimte voor vragen en discussie met de zaal.

Locatie: Natuurbezoekerscentrum Numansdorp Veerweg 22 Numansdorp.

Woensdag 21 januari

Aanvang 20.00 uur zaal open: 19.30 uur

Voor het lezingenprogramma:

informeer bij Klein Profijt en Nationaal Landschap Centrum

Of kijk op de website: www.hwl.nl

Krijgt u veel vogels in uw tuin? Benieuwd welke vogels bij u in de buurt het meeste voorkomen?

24 en 25 januari 2009 is weer het weekend van de tuinvogeltelling.

Doet u weer mee?

Voor meer informatie: kijk op www.tuinvogeltelling.nl

Daar vindt u ook de resultaten van de voorgaande jaren, zowel landelijk als per provincie. De moeite van een kijkje waard.

ACTIVITEITENPROGRAMMA deel II

Let op: van te voren aanmelden via excursies@hwil.nl of bel of sms naar 06-22 75 20 67

Datum	Tijd	Thema / waar	Verzamelpunt	Coördinerende gids
30 mei 2009 (zaterdag)	9.00 - 12.00	Wandelexcursie Argusvlinder (ca. 10 km) - Puttershoek	Hoofd van Benthuisen, Molendijk, Puttershoek	Cees Mesker
7 juni 2009 (zondag)	13.00 - 15.00	Vlinders en Libellen - Numansdorp	NLC, Veerweg Numansdorp	Henk Bunjes
27 juni 2009 (zaterdag)	10.00 - 12.00	Broedvogels in Het Groeneveld (primeur!) - 's-Gravendeel	Hoek Boendersweg / Eerste Kruisweg, 's-Gravendeel	Cees Mesker
5 september 2009 (zaterdag)	9.30 - 13.00	Vogels - Tiendgorzen en Tiengeme-ten	Pont bij Nieuwendijk	Menno Korbijn
19 september 2009 (zaterdag)	9.00 - 12.00	Natuurwandeling - Korendijkse Slik-ken	Witte huis na bocht Westdijk te Korendijk	Rob Burgmans
11 oktober 2009 (zondag)	14.00 - 16.00	Paddenstoelen - Tunnelbos met een opwarmertje	Parkeerplaatsje boven Heinenoordtunnel	Willem Star
24 en 25 okto-ber 2008	8.00 en 20.00 uur	Muizeninventarisatie - Klein Profijt	Klein Profijt, Oud-Beijerland	Merijn van den Hoogenhoff

Kijk voor meer en de meest recente informatie op www.hwil.nl

Kosten standaardexcursie: € 2 voor leden, € 3 voor niet-leden, € 1 voor kinderen t/m 12 jaar

Kosten speciale excursie: € 3 voor leden, € 4 voor niet-leden, € 2 voor kinderen t/m 12 jaar